

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

ક્રિમિનલ રિવિઝન અરજી (સબોર્ડિનેટ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલ આદેશ સામે)

નંબર ૮૨૮/૨૦૧૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એસ. જી. શાહ

=====

૧ શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી

આપવામાં આવી શકે છે?

૨ પત્રકારને સંદર્ભ કરવામાં આવશે કે નહીં?

૩ શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની ઉચિત નકલ જોવા માંગે છે?

૪ શું આ કેસમાં ભારતનું બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટને સંબંધિત કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે ?

=====

કમલેશ ગોવિંદભાઈ સાગપરિયાઅરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય સામાવાળા (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ :

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી પ્રતીક વાય જસાની, એડવોકેટ

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી કે. પી. રાવલ, એપીપી

=====

કોરમ: માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એસ. જી. શાહ

તારીખ:૧૭/૧૦/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. નિયમ. પ્રતિવાદી-રાજ્ય વતી વિદ્વાન એ.પી.પી. નોટિસની બજવણી જતી કરે છે.

૨. અરજદાર માટે વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી પી. વાય. જસાનીને સાંભળ્યા અને સામાવાળા-રાજ્ય માટે એપીપી શ્રી કે. પી. રાવલને સાંભળ્યા.

૩. રેકૉર્ડમાંથી બહાર આવતા તથ્યો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, બંને પક્ષો સંમત થયા છે કે આ પુનરાવર્તન અરજીનો નિકાલ આ તબક્કે જ થઈ શકે છે. ક્રિમિનલ મિસલેનિયસ એપ્લિકેશન નંબર ૧૮૧૮/૨૦૧૬ માં તારીખ ૨૮/૯/૨૦૧૬ ના આક્ષેપિત ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા, સેશન્સ કોર્ટે રાજકોટ શહેર મહિલા પોલીસ સ્ટેશન સી.આર. નંબર ૧-૮ ઓફ ૨૦૧૬ ના સંદર્ભમાં પાસ કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૦/૫/૨૦૧૬ ના આદેશ—જેના દ્વારા કોર્ટે સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૭૦ હેઠળ વોરંટ ઇશ્યૂ કર્યું હતું—તેને પડકારતી વર્તમાન અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ક્રિમિનલ રિવિઝન એપ્લિકેશનમાં થયેલ વિલંબને માફ કરવાનો વ્યવહારિક રીતે ઇનકાર કર્યો છે. જો

કે આવા એફ. આઈ. આર. આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૭૬,૫૦૪,૫૦૬ (૨), ૧૧૪ હેઠળ છે, તે સ્પષ્ટ થાય છે કે આવા એફ. આઈ. આર. પહેલાં, આ એફ. આઈ. આર. ની ફરિયાદી સામે એક અન્ય એફ. આઈ. આર. નોંધવામાં આવી હતી, જેની નકલ પાન ૨૯ પર રેકૉર્ડ પર રજૂ કરવામાં આવી છે કારણ કે એફ. આઈ. આર. નંબર ૮/૨૦૧૬ ની ફરિયાદી સામે ભક્તિનગર પોલીસ સ્ટેશન સમક્ષ એનેક્ષર-સી એ એફ. આઈ. આર. નંબર ૨૬/૨૦૧૬ છે, જે જાહેર કરે છે કે તે લોકોને હેરાન કરવાનો અને નાણાં ઉઘરાવવાનો પ્રયાસ કરી રહી છે.કોઈ પણ સંજોગોમાં, હકીકત એકદમ સ્પષ્ટ છે કે જે આદેશને અરજદાર વર્તમાન પુનરાવર્તન અરજીમાં પડકારવા માંગે છે તે પોલીસ તપાસની સહાય માટે વોરંટ જારી કરવા માટે સીઆરપીસીની કલમ ૭૦ હેઠળ છે.

૪. જ્યારે અરજી ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતા, ૧૯૭૩ની કલમ ૭૦ હેઠળ વોરંટ માંગે છે, (ટૂંકમાં 'સંહિતા') ત્યારે શરૂઆતમાં કલમ ૭૦ની જોગવાઈનો અહીં ઉલ્લેખ કરવાની જરૂર છે, જે નીચે મુજબ છે:—

ધરપકડના વોરંટનું સ્વરૂપ અને સમયગાળો:—

૧. આ સંહિતા હેઠળ કોર્ટ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ દરેક ધરપકડનું વોરંટ લેખિતમાં હશે, જેના પર આવી કોર્ટના અધ્યક્ષ અધિકારીની સહી હશે અને તેની પર કોર્ટની મહોર હશે.

૨. આવા દરેક વોરંટ જ્યાં સુધી તેને જારી કરનાર કોર્ટ દ્વારા રદ કરવામાં ન આવે અથવા તેનો અમલ ન થાય ત્યાં સુધી અમલમાં રહેશે.

૫. ઉપરોક્ત જોગવાઈનું માત્ર વાચન પરથી જ એ સ્પષ્ટ કરે છે કે તે વોરંટ જારી કરવાની રીત પૂરી પાડે છે એટલે કે તે લેખિતમાં હશે અને કોર્ટના અધિકારી દ્વારા હસ્તાક્ષરિત હશે અને તેની પર કોર્ટની મહોર હશે અને તે કોર્ટ દ્વારા રદ ન થાય ત્યાં સુધી અથવા તેનો અમલ ન થાય ત્યાં સુધી અમલમાં રહેશે. આથી, વ્યવહારિક રીતે, એવું જણાય છે કે, જો કે તપાસ કરનાર અધિકારી ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૭૩ ની કલમ ૭૦ હેઠળ જોગવાઈ કર્યા મુજબનું વોરંટ મેળવવા ઈચ્છે છે, પરંતુ આવું વોરંટ ઈશ્યૂ કરવા માટેની સક્ષમ/સાધક જોગવાઈ ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૭૩ ની કલમ ૭૩ હેઠળ છે, જે નીચે મુજબ વંચાણે લેવાય છે:—

“કલમ ૭૩.વોરંટ કોઈપણ વ્યક્તિને નિર્દેશિત કરી શકાય છે.

(૧) મુખ્ય ન્યાયિક મેજિસ્ટ્રેટ અથવા પ્રથમ વર્ગના મેજિસ્ટ્રેટ તેમના સ્થાનિક અધિકારક્ષેત્રની અંદરની કોઈપણ વ્યક્તિને ભાગી છૂટેલા કોઈ પણ ગુનેગાર, ઘોષિત ગુનેગાર અથવા કોઈ પણ વ્યક્તિની ધરપકડ માટે વોરંટ મોકલી શકે છે, જેના પર બિન-જામીનપાત્ર, ગુનાનો આરોપ છે અને તે ધરપકડથી બચી રહ્યો છે.

(૨) આવી વ્યક્તિ લેખિતમાં વોરંટની રસીદનો સ્વીકાર કરશે અને જેની ધરપકડ માટે તે જારી કરવામાં આવી હતી તે વ્યક્તિ તેના ચાર્જ હેઠળની કોઈ જમીન અથવા અન્ય મિલકતમાં હોય અથવા તેમાં પ્રવેશ કરે તો તેનો અમલ કરશે.

(૩) જ્યારે જે વ્યક્તિની વિરુદ્ધ આવા વોરંટ જારી કરવામાં આવે છે તેની ધરપકડ કરવામાં આવે છે, ત્યારે તેને વોરંટ સાથે નજીકના પોલીસ અધિકારીને સોંપવામાં આવશે, જે તેને કલમ ૭૧ હેઠળ સુરક્ષા લેવામાં ન આવે ત્યાં સુધી કેસમાં અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ લઈ જશે."

૬. તે નિર્ધિવાદ હકીકત છે કે ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતા, ૧૯૭૩ની કલમ ૭૩ની પેટા કલમ (૧) માં "કોઈપણ વ્યક્તિ" સામે વોરંટ જારી કરવા માટે સંદર્ભ હોવા છતાં, તે પણ ચોક્કસ છે કે આવી "કોઈપણ વ્યક્તિ" પછીથી તે જ કલમમાં સમજાવવામાં આવી છે, જેમાં એવું કહેવામાં આવ્યું છે કે "કોઈપણ ભાગી છૂટેલા ગુનેગાર" અથવા "ઘોષિત ગુનેગાર" અથવા "કોઈપણ વ્યક્તિની ધરપકડ કે જેના પર બિનજામીનપાત્ર ગુનાનો આરોપ છે અને તે ધરપકડથી બચી રહી છે."

૭. જ્યારે કે, ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતા, ૧૯૭૩ની કલમ ૭૩ની પેટા કલમ (૩) માં સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે જ્યારે તે વ્યક્તિની ધરપકડ કરવામાં આવે છે, જેની સામે આવા વોરંટ જારી કરવામાં આવે છે, ત્યારે તેને અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ લઈ જવો જોઈએ, સિવાય કે કલમ ૭૧ હેઠળ સુરક્ષા લેવામાં આવે.

૮. ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતા, ૧૯૭૩ની કલમ ૭૧ કોર્ટને સુરક્ષા લેવાની સત્તા આપે છે.આથી, કોઈ પણ વ્યક્તિની ધરપકડ માટે વોરંટ જારી કરતી કોઈપણ કોર્ટ તેની વિવેકબુદ્ધિથી સૂચના દ્વારા નિર્દેશ આપી શકે છે જો આવી વ્યક્તિ ચોક્કસ સમયે કોર્ટ સમક્ષ તેની હાજરી માટે પૂરતી બાંધધરીઓ સાથે બોન્ડનો અમલ કરે છે અને તે પછી, કોર્ટ દ્વારા અન્યથા નિર્દેશ આપવામાં આવે તો, જે

અધિકારીને વોરંટ નિર્દેશિત કરવામાં આવે છે તે આવી બાંધધરી લેશે અને આવી વ્યક્તિને કસ્ટડીમાંથી મુક્ત કરશે.

૯. ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતા, ૧૯૭૩ની કલમ ૭૬ એ જોગવાઈ કરે છે કે ધરપકડ કરાયેલ વ્યક્તિને વિલંબ કર્યા વિના કોર્ટ સમક્ષ લાવવામાં આવે છે, જે પુષ્ટિ કરે છે કે પોલીસ અધિકારી અથવા ધરપકડના વોરંટનો અમલ કરતી અન્ય વ્યક્તિ બિનજરૂરી વિલંબ કર્યા વિના સુરક્ષા તરીકે કલમ ૭૧ની જોગવાઈઓને આધિન ધરપકડ કરાયેલ વ્યક્તિને કોર્ટ સમક્ષ લાવશે, જેની સામે તેણે કાયદાકીય રીતે આવી વ્યક્તિને રજૂ કરવી જરૂરી છે, એવી જોગવાઈ સાથે કે આવા વિલંબ, કોઈ પણ સંજોગોમાં, ધરપકડના સ્થળથી મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટ સુધીની મુસાફરી માટે જરૂરી સમય સિવાય ચોવીસ કલાકથી વધુ નહીં હોય.

૧૦. જેમની સામે વોરંટ જારી કરવામાં આવે છે તે વ્યક્તિની ધરપકડ કરવાની પ્રક્રિયા અંગે સંહિતામાં કલમ ૮૦ની જોગવાઈ છે, જેમાં સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે જ્યાં સુધી વોરંટ જારી કરનારી કોર્ટ ધરપકડના સ્થળથી ૩૦ કિલોમીટરની અંદર ન હોય અથવા કાર્યકારી મેજિસ્ટ્રેટ અથવા જિલ્લા પોલીસ અધિક્ષક અથવા પોલીસ કમિશનરની નજીક ન હોય, જેમના અધિકારક્ષેત્રની સ્થાનિક હદમાં ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અથવા જ્યાં સુધી કલમ ૭૧ હેઠળ સુરક્ષા લેવામાં ન આવે, ત્યાં સુધી તેને આવા મેજિસ્ટ્રેટ અથવા જિલ્લા પોલીસ અધિક્ષક અથવા

કમિશનર સમક્ષ લઈ જવી જોઈએ; એવું લાગે છે કે ચોવીસ કલાકની મર્યાદા અને કલમ ૭૧ ની જોગવાઈઓનો તપાસ એજન્સી દ્વારા દુરુપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો છે અને તેથી, આવી પરિસ્થિતિ ઘણા લોકોમાં ઊભી થઈ રહી છે. જ્યારે પોલીસે આરોપપત્ર દાખલ કરતા પહેલા વોરંટ માંગ્યું હોય તેવા કેસો.

૧૧. વર્તમાન અરજીમાં મુખ્ય મુદ્દો વ્યવહારીક રીતે એ અસરનો છે કે શું કોર્ટને તપાસ બાકી રહે ત્યાં સુધી વોરંટ જારી કરવાનો અને તપાસના હેતુ માટે આરોપીની ધરપકડ કરવાનો નિર્દેશ આપવાનો અધિકાર છે કે કેમ, જોકે હજુ સુધી કોર્ટ સમક્ષ આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું નથી અને તેથી કોર્ટે સંજ્ઞાન લીધું નથી.આમ, કોર્ટ સંજ્ઞાન લીધા પછી જ વોરંટ જારી કરી શકે છે અને કાયદા અનુસાર આગળ વધી શકે છે.

૧૨. એવું લાગે છે કે કદાચ, ઘણી કોર્ટો દ્વારા આવા વોરંટ જારી કરવાની પ્રથા છે અને તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અન્ય રાજ્યોની પોલીસ કોર્ટના આદેશ દ્વારા આવા વોરંટ જારી કરવાની માંગ કરી રહી છે.જો કે, હકીકત એ છે કે વિવિધ કોર્ટો અને વિવિધ સત્તામંડળો દ્વારા વિવિધ સ્થળોએ અનુસરવામાં આવતી પ્રથાઓને ધ્યાનમાં લીધા વિના, જ્યારે પણ ન્યાયિક સત્તામંડળ સમક્ષ મુદ્દો ઉઠાવવામાં આવે છે, ત્યારે ન્યાયિક સત્તામંડળે ફક્ત કાયદાની જોગવાઈઓ અને સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિ પર આધાર રાખવો પડે છે જે આ વિષય પર ભારતની

માનનીય સર્વોચ્ચ કોર્ટના નિર્ણયમાંથી બહાર આવી શકે છે.આથી, તપાસ એજન્સી અથવા અન્ય કોઈની કોઈપણ અસુવિધા અથવા જરૂરિયાતને ધ્યાનમાં લીધા વિના, આરોપીને લાભ આપવાનો હોય તો પણ, ગુનાની પ્રકૃતિ અને ગંભીરતા અથવા ગુનેગારની પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં લીધા વિના આરોપીને આ લાભ આપવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ નથી.

૧૩. આવું જ એક સ્પષ્ટ ઉદાહરણ દાઉદ ઇબ્રાહિમ કાસકરનો કેસ છે, જેની ઓળખને કોઈ વિગતોની જરૂર નથી, પરંતુ ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ કોર્ટની પૂર્ણ ખંડપીઠે આવી જ પરિસ્થિતિમાં વોરંટ રદ કરીને આ મુદ્દાનો નિર્ણય તેની તરફેણમાં કર્યો છે.સંદર્ભ હેઠળનો કેસ સી. બી. આઈ. વિરુદ્ધ દાઉદ ઇબ્રાહિમ કાસકર દ્વારા ૨૦૦૦ (૧૦) એસ. સી. સી. ૪૩૮ માં નોંધાયેલો છે, જેની વિગતો હવે પછી હકીકતો અને કેસ કાયદાના ક્રમમાં ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે.

૧૪. અન્ય મુખ્ય મુદ્દો એ છે કે આવા આરોપીની "કસ્ટડી" નો ખ્યાલ ત્યારે આવે છે જ્યારે તેણે તેની સામેની ફરિયાદને રદ કરવા અથવા આગોતરા જામીન માટે અથવા વર્તમાન અરજીમાં પડકારવામાં આવેલા વોરંટ જારી કરવાના આવા કોઈપણ આદેશને પડકારવા માટે સક્ષમ અધિકારી સમક્ષ અનેક મુકદ્દમાઓ દાખલ કર્યા હોય.તે સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિ છે કે એકવાર કોઈ વ્યક્તિ કાયદાની કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રમાં આત્મસમર્પણ કરે છે, ત્યારે તેને કાં તો કસ્ટડીમાં અથવા

કોર્ટોની સંભાળ/રક્ષણ/આશ્રયસ્થાનમાં ગણવામાં આવે છે જ્યાં તે બંધારણીય અધિકારોના આધારે કેટલીક ન્યાયી રાહતની પ્રાર્થના કરે છે. ૨૦૧૪(૧૬) એસ. સી. સી. ૬૨૩ માં રિપોર્ટ થયેલ *સંદીપ કુમાર બાફના વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય* ના કેસનો સંદર્ભ મહત્વપૂર્ણ રહેશે, જેમાં આ ચુકાદામાં લેવાયેલા દ્રષ્ટિકોણની પુષ્ટિ કરતા 'કસ્ટડી' ના અર્થની વિગતવાર છાણાવટ/સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી છે.

૧૫. વર્તમાન કેસમાં, જોકે દલીલ દરમિયાન, એ વાત પર ભાર મૂકવામાં આવે છે કે ટ્રાયલ કોર્ટને આવી અરજીને ધરપકડ કરવા અને પોલીસ અધિકારી સમક્ષ અરજદારને રજૂ કરવા માટે વોરંટ જારી કરવાની મંજૂરી આપવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી, રિવિઝન અરજીનો મુખ્ય સારાંશ એ અસર માટે છે કે જ્યારે અરજદાર ન્યાયિક સત્તામંડળ સમક્ષ ખૂબ જ સારી રીતે હાજર હતો, ત્યારે ૨૭/૫/૨૦૧૬ એટલે કે એફ. આઈ. આર. ના બીજા દિવસથી એટલે કે આવી અરજી દાખલ થાય ત્યાં સુધી, તે કહી શકાતું નથી કે અરજદાર ફરાર છે અને તેથી, તેની સામે વોરંટ જારી કરવાનું કોઈ કારણ નથી. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે લગભગ એક મહિનાથી વધુ સમયના આવા સમયગાળા દરમિયાન, અરજદારે ફરિયાદ રદ કરવા અથવા આગોતરા જામીન મેળવવાના તેના કાનૂની અધિકારોનો ઉપયોગ કર્યો છે, પરંતુ તે આવી કોઈ પણ અરજીમાં સફળ ન થઈ શક્યો હોવાથી, તે કહી શકાતો નથી કે તે ફરાર છે અને તેથી, વિવાદિત આદેશ મુજબ વોરંટ જારી કરવું જરૂરી છે. જો આપણે વિવાદિત આદેશને

ધ્યાનમાં લઈએ, તો તે સ્પષ્ટ થાય છે કે જામનગરના વિદ્વાન ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટે પછીની અરજીના નિવેદન અને ૨૦૧૬ (૧) જી. એલ. આર. ૨૦૮ માં નોંધાયેલા નઝીમુદ્દીન ફખરુદ્દીન કાઝી વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્યના કેસમાં તેની સમક્ષ ટાંકવામાં આવેલા એક ચુકાદા પર સંપૂર્ણ રીતે આધાર રાખ્યો છે.

૧૬. કોઈ પણ સંજોગોમાં, કાયદો સારી રીતે સ્થાપિત છે કે કોર્ટ આરોપપત્ર દાખલ કરતા પહેલા તપાસની સહાય માટે વોરંટ જારી કરી શકતી નથી અને તે પણ સારી રીતે સ્થાપિત સ્થિતિ છે કે એકવાર વાદી કોઈ કાર્યવાહી દાખલ કરીને કોર્ટ સમક્ષ હોય, તો તેની સાથે ન્યાયિક કસ્ટડીમાં વ્યવહાર કરવામાં આવે અને તે કિસ્સામાં, સંબંધિત કોર્ટ માટે યોગ્ય રહેશે કે તે આવા અરજદારને તપાસની સહાય માટે સક્ષમ અધિકારી સમક્ષ હાજર થવા અને તપાસ પૂર્ણ થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે યોગ્ય નિર્દેશ આપે.આવી ક્વાયટ દરમિયાન, આરોપીની એકમાત્ર ચિંતા તેને ઓછામાં ઓછા ચોવીસ કલાક સુધી પોલીસ કસ્ટડીમાં રાખવાની તપાસ એજન્સીની સત્તાઓ વિશે હોઈ શકે છે.તેથી, જો તે ભાગનું ધ્યાન રાખવામાં આવે, તો વર્તમાન મુકદ્દમાની પ્રકૃતિમાં કાર્યવાહીની વિવિધતા વિના તમામ કેસોના સંદર્ભમાં સમગ્ર મુદ્દો ઉકેલાઈ જશે.

૧૭. આ હેતુ માટે, નીચે આપેલા સંદર્ભોનો અહીં ઉલ્લેખ કરવાની જરૂર છે:

[૧] ઇંદર મોહન ગોસ્વામી વિરુદ્ધ ઉત્તરાંચલ રાજ્યએ ૨૦૦૭ (૧૨) એસ. સી. સી. ૧ માં અહેવાલ આપ્યો હતો, જેમાં ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ કોર્ટની સંપૂર્ણ ખંડપીઠે સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે;

“૪૭. આ અપીલ સાથે વિદાય લેતા પહેલા, અમે એક એવા મુદ્દા પર ચર્ચા કરવા માંગીએ છીએ જે ખૂબ જ જાહેર મહત્વનો છે, એટલે કે, કોર્ટ દ્વારા વોરંટ કેવી રીતે અને ક્યારે જારી કરવા જોઈએ?અમારા ધ્યાનમાં આવ્યું છે કે ઘણા કિસ્સાઓમાં જામીનપાત્ર અને બિનજામીનપાત્ર વોરંટ આકસ્મિક અને યાંત્રિક રીતે જારી કરવામાં આવે છે.તાત્કાલિક કેસમાં, કોર્ટ સામેલ વિવાદની પ્રકૃતિને યોગ્ય રીતે સમજ્યા વિના અને ઉપલબ્ધ ઉપાયોને સમાપ્ત કર્યા વિના બિનજામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરે છે.ટ્રાયલ કોર્ટે નીચેના બે કેસોમાં સ્પષ્ટ રીતે નોંધાયેલી સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિની અવગણના કરી.

૪૮. ઓમવતી વિરુદ્ધ ચુપી રાજ્ય અને અન્ય (૨૦૦૪) ૪ એસ. સી. સી. ૪૨૫ કેસમાં, આ કોર્ટે એક અસામાન્ય બાબત પર કાર્યવાહી કરી હતી જેમાં ઉચ્ચ કોર્ટે પહેલા

અપીલકર્તા સામે જામીનપાત્ર વોરંટ જારી કર્યા હતા અને ત્યારબાદ બિનજામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરીને ફરિયાદીને કેસની હકીકતો જોયા વિના જેલની પાછળ ધકેલી દીધો હતો.આ કોર્ટે અવલોકન કર્યું હતું કે આવા અવિચારી આદેશોની કમનસીબ સિક્વલ એ રહી છે કે અપીલકર્તાને કસ્ટડીમાં લેવામાં આવ્યો હતો અને થોડા દિવસો માટે જેલમાં રહેવું પડ્યું હતું, પરંતુ કોઈપણ વાજબીપણું વિના.તેણીએ સહન કર્યું કારણ કે આદેશો પસાર કરતા પહેલા કેસની હકીકતોને યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં ધ્યાનમાં લેવામાં આવી ન હતી.કોર્ટે એવું પણ નિરીક્ષણ કર્યું હતું કે વોરંટ જારી કરતા પહેલા અમુક અંશે કાળજી લેવી જોઈએ.

૪૯. યુ. પી. રાજ્ય વિરુદ્ધ પૂસુ અને અન્ય (૧૯૭૬) ૩ એસ. સી. સી. ૧ માં પેરા ૧૩ પાનું ૫ પર કોર્ટે અવલોકન કર્યું:

“૧૩.....કેસના સંજોગોમાં, આરોપી સામાવાળાની હાજરીને જામીનપાત્ર વોરંટ અથવા બિન-જામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરીને શ્રેષ્ઠ રીતે સુરક્ષિત કરી શકાય છે કે કેમ, તે એક

એવી બાબત છે જે સંપૂર્ણપણે કોર્ટની વિવેકબુદ્ધિ પર આધારિત છે.જો કે, વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ વિવેકપૂર્ણ રીતે કરવામાં આવે છે, તેમ છતાં વિવિધ વિચારણાઓને કોમ્પ્યુટરાઈઝ કરવી અને તેને અપરિવર્તનીય સૂત્રોમાં ઘટાડવી શક્ય નથી, જેના આધારે આ વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.મોટે ભાગે કહીએ તો, કોર્ટ ગુનાની પ્રકૃતિ અને ગંભીરતા, પુરાવાનું સ્વરૂપ, આરોપી માટે વિશિષ્ટ સંજોગો, તેના ફરાર થવાની સંભાવના, જનતા અને રાજ્યના વ્યાપક હિત જેવા વિવિધ પરિબલોને ધ્યાનમાં લેશે.

વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતા અને રાજ્ય હિત

૫૦. સુસંસ્કૃત દેશોએ સ્વીકાર્યું છે કે સ્વતંત્રતા એ તમામ માનવ અધિકારોમાં સૌથી મૂલ્યવાન છે.અમેરિકાની સ્વતંત્રતાની ઘોષણા ૧૭૭૬, પુરુષો અને નાગરિકોના અધિકારોની ફ્રેન્ચ ઘોષણા ૧૭૮૯, માનવ અધિકારોની સાર્વત્રિક ઘોષણા અને નાગરિક અને રાજકીય અધિકારોનો આંતરરાષ્ટ્રીય કરાર ૧૯૬૬ બધા એક અવાજ સાથે બોલે

છે-સ્વતંત્રતા એ દરેક મનુષ્યનો કુદરતી અને અવિભાજ્ય અધિકાર છે.તેવી જ રીતે, આપણા બંધારણની કલમ ૨૧ જાહેર કરે છે કે કાયદા દ્વારા નિર્ધારિત પ્રક્રિયા અનુસાર સિવાય કોઈ પણ વ્યક્તિને તેની સ્વતંત્રતાથી વંચિત રાખી શકાશે નહીં.

૫૧. બિનજામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરવામાં વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતામાં દખલ સામેલ છે.ધરપકડ અને કેદનો અર્થ થાય છે વ્યક્તિના સૌથી મૂલ્યવાન અધિકારથી વંચિત રહેવું.તેથી કોર્ટોએ બિનજામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરતા પહેલા અત્યંત સાવચેતી રાખવી પડશે.

૫૨. જે રીતે સ્વતંત્રતા વ્યક્તિ માટે મૂલ્યવાન છે તે જ રીતે કાયદો અને વ્યવસ્થા જાળવવામાં સમાજનું હિત પણ મૂલ્યવાન છે.બંને સંસ્કારી સમાજના અસ્તિત્વ માટે અત્યંત મહત્વપૂર્ણ છે.કેટલીકવાર જનતા અને રાજ્યના વ્યાપક હિતમાં ચોક્કસ સમયગાળા માટે વ્યક્તિની સ્વતંત્રતામાં ઘટાડો કરવો એકદમ અનિવાર્ય બની જાય છે, ત્યારે જ બિન-જામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરવા જોઈએ.

જ્યારે બિનજામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરવા જોઈએ

૫૩. જ્યારે જામીનપાત્ર વોરંટના સમન્સમાં ઈરિછત પરિણામ આવવાની શક્યતા ન હોય ત્યારે વ્યક્તિને કોર્ટમાં લાવવા માટે બિનજામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરવું જોઈએ. આ ત્યારે હોઈ શકે છે જ્યારે:

- * એવું માનવું વાજબી છે કે વ્યક્તિ સ્વેચ્છાએ કોર્ટમાં હાજર નહીં થાય; અથવા
- * પોલીસ સત્તાવાળાઓ તેને સમન્સ આપવા માટે વ્યક્તિને શોધવામાં અસમર્થ છે; અથવા
- * એવું માનવામાં આવે છે કે જો વ્યક્તિને તાત્કાલિક કસ્ટડીમાં ન રાખવામાં આવે તો તે કોઈને ગુસ્સાન પહોંચાડી શકે છે.

૫૪. શક્ય હોય ત્યાં સુધી, જો કોર્ટનો અભિપ્રાય હોય કે કોર્ટમાં આરોપીની હાજરી મેળવવા માટે સમન્સ પૂરતું હશે, તો સમન્સ અથવા જામીનપાત્ર વોરંટને પ્રાધાન્ય આપવું જોઈએ. જામીનપાત્ર અથવા બિન-જામીનપાત્ર વોરંટ

હકીકતોની યોગ્ય તપાસ કર્યા વિના અને મનના સંપૂર્ણ ઉપયોગ વિના ક્યારેય જારી થવું જોઈએ નહીં, કારણ કે વોરંટ જારી કરવા પર જે અત્યંત ગંભીર પરિણામો અને અસરો થાય છે.કોર્ટે ખૂબ જ કાળજીપૂર્વક તપાસ કરવી જોઈએ કે શું ફોજદારી ફરિયાદ અથવા એફ. આઈ. આર. પરોક્ષ હેતુ સાથે દાખલ કરવામાં આવી નથી.

પપ. ફરિયાદના કેસોમાં, પ્રથમ તબક્કે, કોર્ટે ફરિયાદની નકલ સાથે સમન્સ મોકલવાનો નિર્દેશ આપવો જોઈએ.જો આરોપી સમન્સ ટાળતો હોય તેવું લાગતું હોય, તો બીજા કિસ્સામાં કોર્ટે જામીનપાત્ર વોરંટ બહાર પાડવું જોઈએ.ત્રીજા કિસ્સામાં, જ્યારે કોર્ટને સંપૂર્ણ સંતોષ થાય છે કે આરોપી ઇરાદાપૂર્વક કોર્ટની કાર્યવાહીને ટાળી રહ્યો છે, ત્યારે બિન-જામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરવાની પ્રક્રિયાનો આશરો લેવો જોઈએ.વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતા સર્વોપરી છે, તેથી અમે પ્રથમ અને બીજા તબક્કે કોર્ટોને બિનજામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરવાથી દૂર રહેવાની ચેતવણી આપીએ છીએ.

૫૬. સત્તાનો ઉપયોગ વિવેકાધીન હોવાને કારણે અત્યંત કાળજી અને સાવધાની સાથે વિવેકપૂર્ણ રીતે થવો જોઈએ.કોર્ટે વોરંટ જારી કરતા પહેલા વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતા અને સામાજિક હિત બંનેને યોગ્ય રીતે સંતુલિત કરવા જોઈએ.વોરંટ જારી કરવા માટે કોઈ સ્ટ્રેટ-જેકેટ ફોર્મ્યુલા ન હોઈ શકે પરંતુ સામાન્ય નિયમ તરીકે, જ્યાં સુધી કોઈ આરોપી પર ઘોર ગુનાના ગુનાનો આરોપ મૂકવામાં ન આવે અને તે પુરાવા સાથે ચેડા કરે અથવા તેનો નાશ કરે અથવા કાયદાની પ્રક્રિયાને ટાળે તેવી શક્યતા હોય તેવી આશંકા ન હોય ત્યાં સુધી બિનજામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરવાનું ટાળવું જોઈએ.

૫૭. કોર્ટે બિનજામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરતી વખતે વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતા અને જનતા અને રાજ્યના હિત વચ્ચે યોગ્ય સંતુલન જાળવવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈએ.

૫૮. આ કેસની હકીકતો અને સંજોગોની સંપૂર્ણતાને ધ્યાનમાં લીધા પછી, હાઈકોર્ટના વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશને ટકાવી શકાતો નથી.”

[૨] રાજ્ય દ્વારા સીબીઆઈ વિરુદ્ધ દાઉદ ઇબ્રાહિમ કાસકર દ્વારા ૨૦૦૦ (૧૦) એસ. સી. સી. ૪૩૮ માં અહેવાલ આપ્યો હતો, જેમાં ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ કોર્ટની સંપૂર્ણ ખંડપીઠે સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે;

“૬. વિવાદિત આદેશ પરથી આપણને જાણવા મળે છે કે નિયુક્ત કોર્ટ સમક્ષ સીબીઆઈ વતી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે તે ગુનાઓની વધુ તપાસ કરી રહી હતી, જેના સંબંધમાં અગાઉ આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું અને જે સામાવાળાઓ ફરાર હતા, તેમની હાજરી ગુનાઓમાં તેમની ભૂમિકા, જો કોઈ હોય તો, તેની ખાતરી કરવા માટે એકદમ જરૂરી હતી, તેથી અરજીઓ દાખલ કરવી જરૂરી હોવાનું અનુભવાયું હતું. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે વોરંટ અને/અથવા વિનંતી મુજબની જાહેરાતો જારી થયા પછી જ, તે (સી. બી. આઈ.) આગળની તપાસના હેતુસર તેમને તપાસ એજન્સી સમક્ષ હાજર થવા માટે દબાણ કરવા માટે વધુ બળજબરીભર્યા પગલાં લઈ શકશે. સી. બી. આઈ. અનુસાર સંહિતાની કલમ ૭૮ અને ટાડાની કલમ (૩) (એ) હેઠળ નિયુક્ત કોર્ટને

ધરપકડ અને જાહેરાતના વોરંટ જારી કરવાની સંપૂર્ણ સત્તા આપવામાં આવી હતી.ઉપરોક્ત દલીલને નકારી કાઢતાં નિયુક્ત કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો હતો કે ગુનાના સંદર્ભમાં સંજ્ઞાન લીધા પછી તેના આરોપીઓને માત્ર સુનાવણીનો સામનો કરવા માટે દબાણ કરવા માટે પ્રક્રિયા જારી કરી શકાય છે, પરંતુ સંહિતાની કલમ ૭૩ હેઠળ તપાસની સહાય માટે કોર્ટ દ્વારા આવી કોઈ પ્રક્રિયા જારી કરી શકાતી નથી.

૧૨. હવે જે વિવાદાસ્પદ પ્રશ્નનો જવાબ આપવાની જરૂર છે તે એ છે કે શું કોર્ટ તપાસ એજન્સીની સહાય માટે પોલીસ સમક્ષ રજૂ કરવા માટે તપાસ દરમિયાન કોઈ વ્યક્તિની ધરપકડ કરવા માટે વોરંટ જારી કરી શકે છે.

૧૩. સંહિતાના પ્રકરણ VI, જેને 'હાજર થવા માટે દબાણ કરવાની પ્રક્રિયાઓ' તરીકે શીર્ષક આપવામાં આવ્યું છે, તેમાં ચાર ભાગોનો સમાવેશ થાય છે ભાગ A સમન્સ સાથે સંબંધિત છે; ભાગ B ધરપકડના વોરંટ માટે; ભાગ C ઘોષણા અને જોડાણ માટે અને ભાગ D પ્રક્રિયાઓ

સંબંધિત અન્ય નિયમો માટે.ભાગ બી, જેની સાથે આપણે મુખ્યત્વે આ અપીલમાં સંબંધિત છીએ, તેની કલમમાં કલમ ૭૦ થી ૮૧ છે.કલમ ૭૦ એ સ્વરૂપની વાત કરે છે જેમાં વ્યક્તિની ધરપકડ કરવા માટેનું વોરંટ કોર્ટ દ્વારા જારી કરવામાં આવે છે અને તેની ટકાઉ માન્યતા છે.કલમ ૭૧ વોરંટ જારી કરતી કોર્ટને વોરંટનો અમલ કરનાર અધિકારીને તેમાં પૂરી પાડવામાં આવેલી શરતો અને નિયમો અનુસાર તે વ્યક્તિને મુક્ત કરવા માટે નિર્દેશ આપવાની સત્તા આપે છે.કલમ ૭૨ એ જોગવાઈ કરે છે કે વોરંટ સામાન્ય રીતે એક અથવા વધુ પોલીસ અધિકારીઓને નિર્દેશિત કરવામાં આવશે પરંતુ જો તેનો તાત્કાલિક અમલ જરૂરી હોય અને કોઈ પોલીસ અધિકારી તાત્કાલિક ઉપલબ્ધ ન હોય તો તેને અમલ માટે અન્ય કોઈપણ વ્યક્તિને નિર્દેશિત કરી શકાય છે.

૨૪. હવે જ્યારે આપણને જાણવા મળ્યું છે કે સંહિતાની કલમ ૭૩ સામાન્ય રીતે લાગુ પડે છે અને તપાસ દરમિયાન કોર્ટ અન્ય બાબતોની સાથે સાથે, બિનજામીનપાત્ર ગુનાનો આરોપ ધરાવતી અને ધરપકડથી બચી રહેલી વ્યક્તિને

પકડવા માટે તેની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને વોરંટ જારી કરી શકે છે, ત્યારે આપણે સંબંધિત પ્રશ્નનો જવાબ આપવાની જરૂર છે કે શું આવા વોરંટ જારી કરવાથી તેને તપાસની સહાય માટે પોલીસ સમક્ષ રજૂ કરી શકાય છે કે કેમ.એવું ન કહી શકાય કે મેજિસ્ટ્રેટ તપાસ દરમિયાન ભાગ્યે જ ભૂમિકા ભજવે છે, જેમાં તપાસ એજન્સીની વિનંતી પર તે પરીક્ષણ ઓળખ પેરેડ કરે છે, આરોપીની કબૂલાત અથવા સાક્ષીનું નિવેદન નોંધે છે, અથવા લે છે અથવા સાક્ષી લે છે. જો કે, આવા અથવા સમાન કાર્યો કરવામાં મેજિસ્ટ્રેટ કલમ ૭૩ હેઠળ જારી કરાયેલા ધરપકડના વોરંટ અનુસાર તેની સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવેલા બિનજામીનપાત્ર ગુનાના આરોપી સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે ન્યાયિક વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરતા નથી.આવી રજૂઆત પર, કોર્ટ કાં તો તેને કલમ ૪૩૯ હેઠળ જામીન પર મુક્ત કરી શકે છે અથવા સંહિતાની કલમ ૧૬૭ હેઠળ કસ્ટડીમાં (પોલીસ અથવા ન્યાયિક) તેની અટકાયતને અધિકૃત કરી શકે છે.મેજિસ્ટ્રેટ, તપાસ એજન્સી દ્વારા ખસેડવામાં આવ્યા પછી, પોલીસ કસ્ટડી માટેની તેની વિનંતીને ધ્યાનમાં લેશે કે કેમ તે તેના સંપૂર્ણ વિવેકબુદ્ધિ પર રહેશે જેનો ઉપયોગ સંહિતાની કલમ ૧૬૭

(૩) અનુસાર ન્યાયિક રીતે કરવો પડશે.કારણ કે વોરંટ માત્ર કોર્ટ સમક્ષ હાજર થવા માટે જારી કરી શકાય છે અને પોલીસ સમક્ષ નહીં અને પોલીસ કસ્ટડીમાં અટકાયત માટે અધિકૃતતા ન તો એક બાબત તરીકે આપવામાં આવે છે અને ન તો માત્ર પોલીસને પૂછવા પર, પરંતુ તેમની સમક્ષ મૂકવામાં આવેલી સામગ્રીના આધારે ન્યાયિક વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કર્યા પછી જ, શ્રી દેસાઈ તેમની રજૂઆતમાં સંપૂર્ણપણે યોગ્ય ન હતા કે સંહિતાની કલમ ૭૩ હેઠળ ધરપકડનું વોરંટ કોર્ટ દ્વારા માત્ર તપાસની સહાય માટે પોલીસ સમક્ષ આરોપીઓને રજૂ કરવા માટે જારી કરી શકાય છે.”

[૩] વિકાસ વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્યએ એ. આઈ. આર. ૨૦૧૪ એસ. સી. (પૂરક) ૧૧૨૪માં અહેવાલ આપ્યો હતો, જેમાં ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ કોર્ટની સંપૂર્ણ ખંડપીઠે સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે;

“૧૪. ભારતનું બંધારણ એ કઠોર ધોરણ છે-દેશનો સર્વોચ્ચ કાયદો.અન્ય તમામ કાયદાઓ તેમના મૂળમાંથી ઉદ્ભવે છે અને બંધારણમાં નિર્ધારિત સિદ્ધાંતોના પૂરક અને

આનુષંગિક છે.તેથી, ફોજદારી કાયદો પણ તેનો સ્રોત અને નિર્વાહ બંધારણમાંથી મેળવે છે.બંધારણ, એક તરફ, કલમ ૨૧ હેઠળ તેના નાગરિકોને જીવન અને સ્વતંત્રતાના અધિકારની બાંધધરી આપે છે અને બીજી તરફ નાગરિકોની સ્વતંત્રતાની સુરક્ષા અને પ્રોત્સાહન માટે તેમના ન્યાયિક કાર્યનું નિર્વહન કરતી વખતે ન્યાયાધીશો પર ફરજ અને જવાબદારી લાદે છે.”

૧૮. ઉપરોક્ત હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, કાયદો સારી રીતે સ્થાયી થયો છે જેમાં તે સ્પષ્ટ કરે છે કે જો કોર્ટને કોઈની સામે કોઈપણ તબક્કે વોરંટ જારી કરવા માટે વિવેકાધીન અથવા પૂરતો અધિકારક્ષેત્ર મળ્યો હોય, તો પણ તે કોઈ પણ વ્યક્તિ સામે પોલીસ તપાસની સહાય માટે જારી કરી શકાતો નથી, ખાસ કરીને જ્યારે તે પોતે તે જ વ્યક્તિ સામે અગાઉના એફ. આઈ. આર. માં ફરિયાદી હોય.આ કેસનો અભ્યાસ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે જ્યારે વર્તમાન અરજદારે એફ. આઈ. આર. નંબર ૮/૨૦૧૬ ની ફરિયાદી દ્વારા નાણાં ઉઘરાવવાની ફરિયાદ નોંધાવી છે, જે વર્તમાન અરજદાર દ્વારા પકડવામાં આવી છે, ત્યારે તેણે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૭૬ હેઠળ ફરિયાદ દાખલ કરી છે જેથી વર્તમાન અરજદારને જામીન પર મુક્ત ન કરી શકાય અને તેથી તેણે તેની માંગણીઓ સમક્ષ આત્મસમર્પણ કરવું પડે.જો કે, હાલમાં, પક્ષકારો વચ્ચેના

વિવાદની ટૂંકી વિગતો દાખલ કરવી અયોગ્ય રહેશે અને તેથી, અહીં જે પણ ચર્ચા અને અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે તે ફક્ત પુનરાવર્તન અરજીમાં ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાના સંદર્ભમાં જ છે અને તેથી, સક્ષમ કોર્ટ તેની સમક્ષ ઉપલબ્ધ પુરાવાના આધારે કાયદા અનુસાર વાસ્તવિક મુદ્દાનો નિર્ણય કરશે.

૧૯. વર્તમાન પુનરીક્ષણ અરજીનું અવલોકન અને સત્ર કોર્ટ સમક્ષ વિલંબની માફી માટેની અરજી પણ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે નિર્ધારિત સમયગાળાની મર્યાદામાં પુનરીક્ષણ અરજી દાખલ ન કરવા માટે પૂરતું કારણ છે.તેથી, માત્ર કેટલાક કિસ્સાઓમાં વિલંબને માફ ન કરવાના તાજેતરના વલણને કારણે, એવું કહી શકાતું નથી કે જો પૂરતું કારણ હોય તો પણ વિલંબને માફ ન કરવો જોઈએ.તે કહેવાની જરૂર નથી કે કોઈને પણ તકનીકી આધારો પર કાર્યવાહીમાંથી બહાર કાઢવા જોઈએ નહીં, ખાસ કરીને જ્યારે તેમની રજૂઆતમાં તથ્ય હોય અને જ્યારે ઉચ્ચ અધિકારી સમક્ષ આક્ષેપ કરાયેલ આદેશ અનિયમિતતાનું પરિણામ હોય, જે ગેરકાયદેસરતામાં પરિણમે છે.તેથી, જ્યારે અરજદાર દ્વારા સેશન્સ કોર્ટ સમક્ષ પૂરતું કારણ દર્શાવવામાં આવે છે, ત્યારે સેશન્સ કોર્ટે વિલંબને માફ ન કરવામાં ચોક્કસપણે ભૂલ કરી છે.

૨૦. આ હેતુ માટે, હું નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખું છું:—

- (૧) (૨૦૧૦)૨ એસ. સી. સી. ૧૧૪ દલીપસિંહ વિરુદ્ધ ચુપી રાજ્ય અને અન્ય,
- (૨) (૨૦૧૨)૮ એસ. સી. સી. ૫૨૪ સિસિલી કલારકલ વિરુદ્ધ વાહન ફેક્ટરી,
- (૩) (૨૦૧૨)૫ એસ. સી. સી. ૧૫૭ મણિબેન દેવરાજ શાહ વિરુદ્ધ બૃહદ મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન,
- (૪) (૨૦૧૨)૩ એસ. સી. સી. ૫૬૩ પોસ્ટ માસ્ટર જનરલ અને અન્ય વિરુદ્ધ લિવિંગ મીડિયા ઇન્ડિયા લિમિટેડ અને અન્ય,
- (૫) (૨૦૧૦)૮ એસ. સી. સી. ૬૮૫ બલવંત સિંહ (મૃત) વિરુદ્ધ જગદીશ સિંહ અને અન્યો,
- (૬) (૨૦૧૦)૫ એસ. સી. સી. ૪૫૯ ઓરિએન્ટલ એરોમા કેમિકલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ વિરુદ્ધ ગુજરાત ઔદ્યોગિક વિકાસ નિગમ અને અન્ય,
- (૭) (૨૦૦૮)૧૭ એસ. સી. સી. ૪૪૮ પુન્ડલિક જલમ પાટીલ (મૃત) વિરુદ્ધ કાર્યકારી ઇજનેર, જલગાંવ મધ્યમ પ્રોજેક્ટ અને અન્ય,
- (૮) (૧૯૯૭)૭ એસ. સી. સી. ૫૫૬ પી. કે. રામચંદ્રન વિરુદ્ધ કેરળ રાજ્ય અને અન્ય
- (૯) ૨૦૧૨(૭) સ્કેલ ૨૩૦ બી માધુરી ગૌડ વિરુદ્ધ બી દામોદર રેડ્ડી,
- (૧૦) એ આઈઆર ૨૦૧૨ એસ સી ૬૪૦ અબ્દુલ ગફૂર વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય,

- (૧૧) એ. આઈ. આર. ૨૦૧૧ એસ. સી. ૪૨૮ દિલ્હી વિકાસ સત્તામંડળ વિરુદ્ધ ભોલા નાથ શર્મા,
- (૧૨) એ આઈ આર ૨૦૧૧ એસ સી ૯૭૭ યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ જ્ઞાની,
- (૧૩) એ આઈ આર ૨૦૧૧ એસ સી ૧૧૫૦ પરિમલ વિરુદ્ધ વીણા,
- (૧૪) એ આઈ આર ૨૦૧૦ એસ સી ૧૪૪૫ સ્ટેટ ઓફ જે એન્ડ કે વિરુદ્ધ મોહમ્મદ મકબૂલ સોફી,
- (૧૫) એ આઈ આર ૨૦૦૯ એસ સી ૧૯૨૭ ઝારખંડ રાજ્ય વિરુદ્ધ અશોક કુમાર ચોખાની,
- (૧૬) એ આઈ આર ૨૦૦૯ એસ સી ૨૫૭૭ કર્ણાટક રાજ્ય વિરુદ્ધ વાય મોઈદીન કુન્હી,
- (૧૭) એ. આઈ. આર. ૨૦૦૯ એસ. સી. (પૂરક) ૬૯૫ રાજ્ય (એન. સી. ટી. દિલ્હી) વિરુદ્ધ અહેમદ જાન,
- (૧૮) એ. આઈ. આર. ૧૯૮૪ એસ. સી. ૧૭૪૪ ઓ. પી. કઠપાલિયા વિરુદ્ધ લખમીર સિંહ (મૃત) સર્વોચ્ચ કોર્ટની ૩ ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે,
- (૧૯) એ. આઈ. આર. ૨૦૦૮ એસ. સી. ૧૬૮૮ સિનિક સિક્યુરિટી વિરુદ્ધ શીલ બાઈ, એ. આઈ. આર. ૨૦૦૯ એસ. સી. ૨૧૭૦ ડી. ડી. વૈષ્ણવ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ એમપી અને એ. આઈ. આર. ૨૦૦૯ એસ. સી. (પૂરક) ૧૯૫ કમિશનર, નગર પરિષદ, ભીલવાડા વિરુદ્ધ લેબર કોર્ટ, ભીલવાડા,

(૨૦) એ. આઈ. આર. ૧૯૮૭ એસ. સી. ૧૩૫૩ કલેક્ટર, જમીન સંપાદન,
અનંતનાગ અને અન્ય વિરુદ્ધ એમ. એસ. ટી. કાટીજી અને અન્ય

૨૧. ઉપરોક્ત તથ્યો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, ક્રિમિનલ રિવિઝન
એપ્લિકેશન માગ્યા મુજબ મંજૂર કરવામાં આવે છે, જેના દ્વારા ક્રિમિનલ
મિસલેનિયસ એપ્લિકેશન નંબર ૧૮૧૮/૨૦૧૬ માં આંક ૩ ની અરજી પર ૧૦
મા એડિશનલ ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ, રાજકોટ દ્વારા પાસ કરવામાં આવેલ તારીખ
૨૮/૯/૨૦૧૬ નો આક્ષેપિત ચુકાદો અને આદેશ રદ અને બરતતરફ કરવામાં
આવે છે, જેના પરિણામે વિલંબ માફ કરવા માટેની આવી અરજી મંજૂર થાય છે.
તેથી, હવે, સેશન્સ કોર્ટ ઉપર આપેલા અવલોકનોને ધ્યાનમાં રાખીને ટ્રાયલ કોર્ટ
દ્વારા સીઆરપીસીની કલમ ૭૦ હેઠળ વોરંટ જારી કરવાના મુખ્ય મુદ્દાનો નિર્ણય
કરશે.

૨૨. રૂલ આટલી હદે મંજૂર કરવામાં આવે છે. સીધી બજવણીની મંજૂરી છે.

(ન્યાયમૂર્તિ એસ. જી. શાહ)

બિનોય

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.